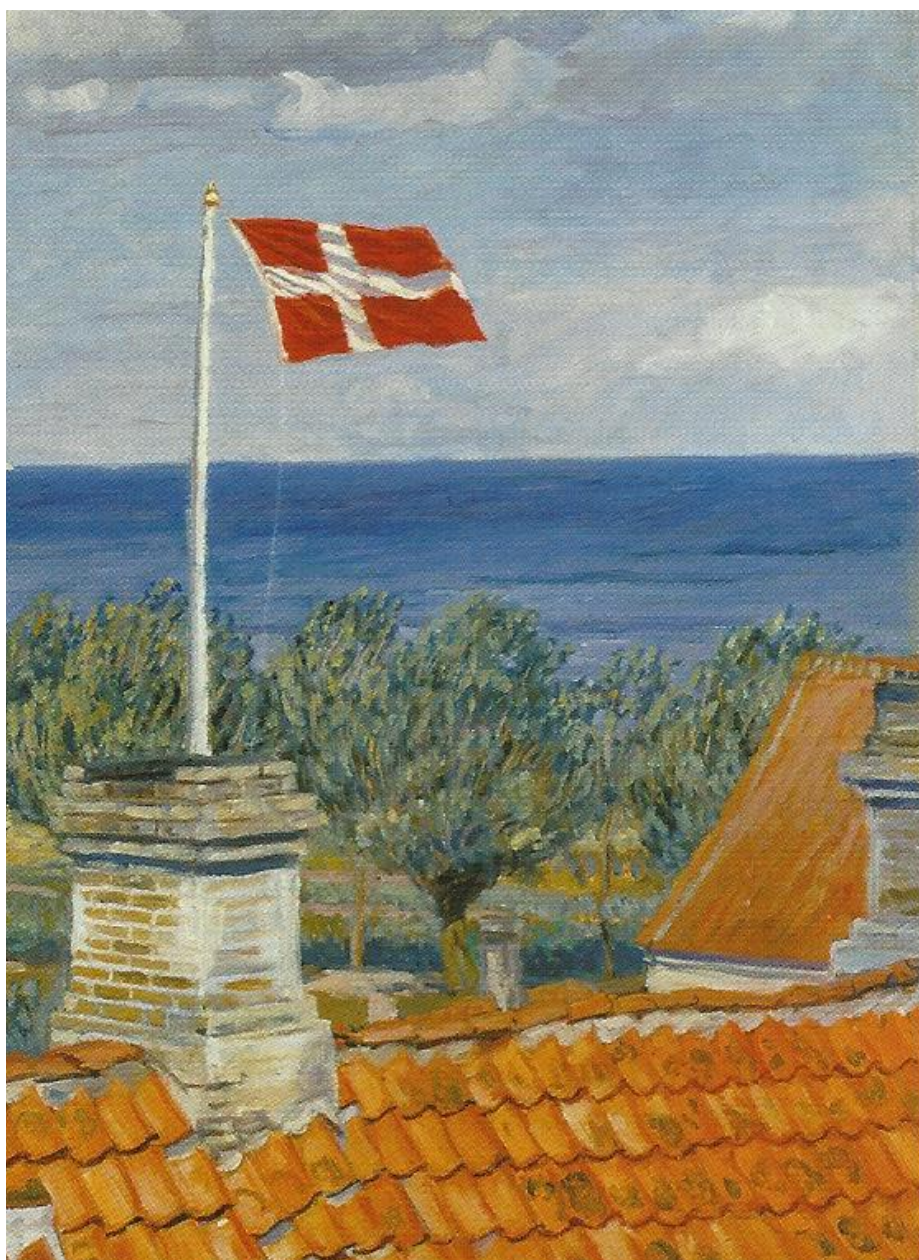

VAJ HØJT, VAJ STOLT OG FRIT
SANGE OM DANNEBROG

HANS CHRISTIAN BJERG

SANGE OM

DANNEBROG

Danmarks-Samfundet 2019

Udgivet af Danmarks-Samfundet 2019 i anledning af
800 året for Dannebrog med støtte fra Dronning Margrethe og Prins Henriks
Fond

© 2019 Hans Christian Bjerg og Danmarks-Samfundet
ISBN 978-87-990709-9-2
EAN 9788799070992

Samlet og redigeret af Hans Christian Bjerg

Det har ikke været muligt at opspore alle ophavsretshavere.
Eventuelle ophavsretshavere til tekster i denne publikation bedes henvende
sig til:

Danmarks-Samfundet

Idrættens Hus
Brøndby Stadion 20
2605 Brøndby
ds@danmarks-samfundet.dk

Produceret af STEP i samarbejde med
Mortensen – Kommunikation & Medier.

Sange om Dannebrog er udgivet med støtte af Beredskabets Venner.

Omslaget

Forsiden: Johannes Larsen: "Udsigt over Kertemindes tage med Dannebrog" 1911.

*Bagsiden: Logo anvendt af Rolf Harboe på omslaget af digtsamlingen "Sø og Salten
Vove", 1910. Inspireret af Erik af Pommerns segl 1398.*

Indholdsfortegnelse

Dannebrog og poesien

Sange

1. Vift stolt paa Kodans Bølge	16
2. Hil dig, vor Fane! (1837)	17
3. Hil dig, vor Fane (1864)	18
4. Vaj højt, vaj stolt og frit vor Flag	21
5. Du danske Flag i dig vi samlet finder	22
6. Der er ingenting, der maner	24
7. Se hvor farveskøn vor Fane	26
8. Dannebrog vor folkebanner	28
9. Et Flag er smukkest i Modvind	30
10. Du er mit Danmark	31

Digte

1. Vor gamle Fane, vort Dannebrog	34
2. Da Sejren vilde svige	35
3. Vor Fane har vi trofast tjent	36
4. Det første Flag	37
5. Korsets Tegn	38
6. Slaget ved Lyndanis	40
7. Det hellige Flag	41
8. Ærens Tegn	42
9. Heltene	43
10. Rigets Banner	44
11. Kongen og Flaget	45
12. Sønderjylland og Dannebrog	46
13. Mod Fremtiden	47
14. Danmarks Konge er v o r Konge	48
15. Dannebrog's Saga	49
16. Flyv ud, I mange danske Flag	52
17. Dannebrog, Dit gamle rødt hvide Flag	53
18. Vort Flag er rødt og hvidt	54
19. Lad os hejse vort Flag!	56
20. Vi skrev det Herrens år 1219	57

I afsnittet Danmark og poesien gives en oversigt over sange og digte fra de seneste 200 år, som er inspireret af Dannebrog. Egentlige sange, der er melodier til, er samlet i afsnittet Sange, og øvrige digte og poesi i afsnittet Digte. DSM er forkortelse for Danmarks-Samfundets Medlemsblad, hvorfra en del af det gengivne materiale er hentet.

Dannebrog og poesien

I slutningen af 1700-tallet begynder der i Danmark at vise sig tendenser blandt befolkningen til at føle en tilknytning til fædrelandet som sådan. Indtil da havde det mere været tilknytningen til kongen og sproget, der havde været udtryk for identitet. Indfødsretsbestemmelserne i 1776 var et tegn på nogle af disse tendenser, som der måske også blev skubbet lidt til efter den franske revolution i 1789. Folket var noget i sig selv.

De sidste årtier af 1700-tallet var endvidere en blomstringsperiode for det dansk-norske fællesmonarki. Det var især til søs, at danske handelsfolk, efter de europæiske krige var brudt ud i 1792, havde mulighed for at udnytte højkonjunkturerne, og på grund af landets neutrale stilling at skabe yderst gunstige muligheder.

Et udtryk for denne begyndende kærlighed til fædrelandet og dets historie ser vi blandt andet i sangen "Kong Christian stod ved højen mast" fra 1778, hvor Danmarks maritime historie prises. Det samme gør sig gældende i mange af de lejlighedssange, som fremkom i de sidste årtier af 1700-tallet

Man ser også omkring århundredeskiftet 1800 eksempler på, at Dannebrog bruges i forskellige andre sammenhænge end som kongens og statens flag.

Storbritannien mente, at den blomstrende danske handel til søs i høj grad kom dens fjender til gode, selv om Danmark erklærede sig neutralt. Det hele endte med, at englænderne i 1800 og 1801 sendte en flådestyrke til København for at svække Danmarks handelsmæssige og politiske muligheder.

Den 2. april 1801 kom det til kamp mellem den engelske og den dansk-norske flåde på reden ud for København. Denne kamp, der foregik så at sige uden for danskernes vinduer, var i høj grad med til at skabe en fælles harme mod Storbritannien. I 1807 kom atter en engelsk flåde med tropper til København. Byen blev bombarderet og måtte overgive sig, ligesom flåden måtte udleveres til Storbritannien.

Disse begivenheder synes i høj grad at have styrket fællesfølelsen hos danskerne og knytte dem nærmere til fædrelandet, der var i fare. De fælles symboler og værdier blev hentet frem, og dette skabte bl.a. grundbund for i større udstrækning at anvende Dannebrog.

Det var derfor i tidens ånd, at den unge B.S. Ingemann (1789-1862) omkring 1807, stærkt inspireret af de følelser, der gik gennem mange, skrev digtet "Til Dannebrog" (Sang 1), hvis første strofer lyder

*Vift stolt paa Codans Bølge!
Blodrøde Dannebrog!*

Digtet forbinder flaget med den danske historie og landets rige maritime traditioner. Interessant er det imidlertid, at Ingemann tager legenden om Dannebrog's fremkomst frem, en fortælling, der ikke ses at have været genstand for megen omtale gennem 1700-tallet. Således hedder det, at

*Fra Himlen er du faldet,
Du Danmarks Helligdom!*

I det hele taget, er dette digt en af den danske poesis klassikere. Ud af digtet lyser en klar glæde over Danmark og over flaget, som dets symbol.

Det er næppe tilfældigt, at maleren C.A. Lorentzen (1749-1828) i 1809 tog temaet op, og malede det maleri, der frem til i dag har været den mest kendte fremstilling af legenden omkring Dannebrog's fremkomst. At der skulle være tale om en parodi fra malerens side, således som nogle har hævdet, er ganske usandsynligt, både på grund af maleriets konstruktion og det tidspunkt, det er udført på.

Med Ingemanns kraftfulde digt om Dannebrog, det første i vores poesi, indledes den Dannebrog's-inspireret poesi, som i de efterfølgende 200 år har set dagens lys. Sammenlignet med andre lande er vores flagpoesi ganske omfattende, vel nok en følge af den legende, der knytter sig til flaget. Poesien omkring Dannebrog kan typisk inddeles i følgende kategorier, der dog kan være blandet sammen:

Flaget som
*krigs- og suverænitetssymbol;
et udtryk for kærlighed til fædreland og dets natur;
et symbol for danskernes religion og kristendommen i Danmark*

Helt i tidens ånd blev der i 1819 udskrevet en konkurrence om en nationalsang for Danmark. Initiativet kom – lige så karakteristisk – fra de danske besættelsestropper, der var stationeret i Nordfrankrig. De manglede sandsynligvis en dansk pendant til den franske Marseillaisen. Denne sang nævnes dog ikke i denne sammenhæng, idet den var blevet forbudt af Napoleon i 1804, og først genindført efter 1870 som fransk nationalsang. De danske tropper anmodede imidlertid "Selskabet til de skønne og nyttige Videnskabers Forfremmelse" om at arrangere en sådan konkurrence. Med kongens tilladelse udskrev selskabet derpå en konkurrence i 1819. De fleste af de indleverede sange blev udgivet i 1820. Kun få af dem nævner dog Dannebrog. Et enkelt vers skal nævnes her som tidstypisk:

*Vai stolt du vort Dannebrog-Flag
Over Codans sølvskummende Belte!
Hyl dit purpur om cimbriske Helte!
Din ild Lue høit i vor Barm,
Din Aand gyde Kraft i vor Arm.*

Adam Oehlenschläger (1779-1850) skrev i 1823 uden direkte forbindelse med konkurrencen et forsøg til en dansk nationalsang. Der er tale om "Der er et yndigt land", som senere er blevet den danske nationalsang. Oprindeligt var der 12 vers, hvor forfatteren kom rundt i hele vores historie. I dag synger vi kun de første vers og slutningen på 12. vers. Men i den oprindelige tekst var der et vers, som kun omhandlede det danske flag:

*Vort Dannebrog er smukt,
Det vifter hen ad Havet
Med Flagets røde Bugt,
Og stedse har sin farve hvid,
Dit hellige Kors i Blodet,
O Dannebrog, i Strid!*

I 1820'erne arbejdede N.F.S. Grundtvig (1783-1872) med Dannebrog. Han kom således i flere taler ind på Dannebrog. I første omgang så han mere Dannebrog som et kristent banner end som et dansk flag. Denne holdning gør sig gældende i digtet "Kors-Banneret" fra 1825. Her hedder det:

*Som en himmelfalden Skygge
Vi kan tone Danmarks Flag,
Tone kan paa Mast og Dække
Vi vort Flag med Kæmpeaand,
Naar vor Lyst det er at lægge
Os som Støv i Herrens Haand
Da af Støvet Herren danner
Redskab for sin Heltedaa*

I 1832 skrev han salmen "Vai nu, Dannebrog, paa Voven", der i mange år har stået i den danske salmebog. Det er dog kun begyndelsen

*Vai nu, Dannebrog, paa Voven!
Rul nu, Bølge himmelblaa!
Spring nu ud, hver Bøg i Skoven!
Sjunger, alle Fugle smaa!*

der direkte har noget med Dannebrog at gøre. I 1837 skrev han versene "Hil dig vor Fane" (se Sang 2).

Senere betragtede Grundtvig mere Dannebrog i sammenhæng med og som betydning for dansk identitet. Dette var tydeligt i en tale til Christian 8. som han holdt 1842, og hvor kongen blev hyldet for at have indført Dannebrog som bataljonsfane. Pudsigt nok taler Grundtvig i denne forbindelse om "Dannebrog's landgang". Hidtil have Dannebrog repræsenteret danskheden til søs, men nu var flaget "gået i land", fordi hæren nu også kunne benytte Dannebrog. Der findes en lang række digte, hvori Grundtvig beskæftiger sig med Dannebrog, og hvor hans forskellige holdninger til flaget afspejles. Var det et kristent symbol eller var det et nationalt?

Treårskrigen 1848-50 skabte en øget nationalstemning og fædrelandskærlighed ofte symboliseret ved Dannebrog eller kanaliseret gennem flaget. Treårskrigen blev det store gennembrud for Dannebrog som folkets flag. Dette afspejler sig i høj grad i flere af de sange, som blev til i begyndelsen af krigen, og som stadig er gangbare og rummer klassiske formuleringer omkring flaget, som oftest er dem vi fortsat i vor tid støder på. I "Holmens faste Stok" af Adolph von der Recke (1820-67) fra 1848 og med musik af Emil Hornemann (1809-70) hedder det således i første vers:

*Holmens faste Stok
lystelig hinanden prajer,
de har sikkert nok
lugtet tyskens rævestreger.
Og matrosen, som
færdes på de salte vande,
vender næsen om!
han har lugtet li'sådanne.
Danske gutter blå
kommer hjem fra fjerne lande!
Hurra, store, små,
for Dannebrog vi slå.
Hurra, hurra, hurra!*

Det var også E. Hornemann, der sammen med Peter Faber (1810-77) stod for nogle af de mest kendte danske sange "Dengang jeg drog af sted" og "Højt fra Træets grønne Top", begge fra 1848. I "Dengang jeg drog af sted", der udkom dagen efter det succesrige slag ved Bov den 9. april 1848, er et helt vers helliget Dannebrog:

*Om Dannebrog jeg ved,
om Dannebrog jeg ved,
det faldt fra himlen ned,
ja, det faldt fra himlen ned.
Det flagrer i vor havn
og fra soldatens favn,
og ingen anden fane har som den sit eget navn.
Og den har tysken hånet og trådt den under fod.
Nej, dertil er vor fane for gammel og for god!
Og derfor vil jeg slås som tapper landsoldat.
Hurra, hurra, hurra!*

I "Højt fra Træets grønne Top" hedder bl.a.

*Denne fane ny og god
giver jeg til Henrik.
Du er stærk og du har mod
du skal være fændrik.
Hvor han svinger fanen kækt
Børn, I skylder ham respekt
vid, det er en ære,
Dannebrog at bære.*

H.C.Andersen (1805-1875) lod sig også inspirere af den almindelige stemning i forbindelse med krigen. Han skrev en flagsang til soldaterne (Digte 1), samt en af vore mest kendte nationalsange "I Danmark er jeg født" fra 1850, hvori det hedder:

*Du danske friske strand,
hvor Dannebrogen vajer, -
Gud gav hos den – Gud giv den bedste sejer!
Dig elsker jeg! – Dig elsker jeg!
Danmark, mit fædreland.*

Af indlysende grund blev krigen 1864 ikke så domineret af Dannebrog, som den foregående Slesvigske krig. Det digt, som Grundtvig skrev i 1837, udvidede han og gjorde det til en sang til soldaterne. (se Sang 3).

Stemningen efter nederlaget i 1864 kommer ganske godt frem i Carl Plougs flagsang fra 1867 "Vaj højt, vaj stolt og frit vort flag" (se Sang 4). Den blev skrevet i forbindelse med indvielsen af det nystartede Akademisk Skyttekorps' fane den 21. oktober 1867. Det var først Johan Bartholdys friske melodi fra 1894, der gjorde denne sang populær og til en af vore store flagsange.

I det hele taget gælder det, at en række digte om Dannebrog først har fået udbredelse, når der er blevet sat melodi til. En række af de her gengivne digte kan i øvrigt synges på en af de kendte flagsange eller melodier. Flere digte om Dannebrog kunne fortjene at få sat melodi til. Det gælder f.eks. H.C.Andersens sang til soldaterne under Treårskrigen (se Digte 1).

Det er tydeligt og forståeligt, at hovedparten af sange og digte omkring Dannebrog er fremkommen i forbindelse med Danmarks "skæbnestunder".

I 1908 stiftedes Danmarks-Samfundet, der hurtigt så det som sin opgave at udbrede brugen af Dannebrog. Efter udbruddet af 1. Verdenskrig var det mærkbart, at danskerne atter samledes omkring deres fælles symbol Dannebrog. Selv om Danmark ikke blev direkte involveret i krigshandlingerne, så følte mange usikkerhed omkring fremtiden, og at Danmarks eksistens var truet. I Danmarks-Samfundets medlemsblad kan man se de første digte dukke op dedikeret til Dannebrog (se Digte 2). I 1916 tolkede digteren Axel Juel (1883-1948) den her beskrevne samling omkring flaget i digtet "Der er ingenting, der maner som et flag der går til top" (Sang 6). Den blev meget populær og er ikke alene en klassiker inden for flagpoesien, men også en markant sang i den danske sangskat.

I 1919 fejredes over hele landet Dannebrog 700 års markering. I den forbindelse fremkom adskillige sange og digte inspireret af Dannebrog. Axel Juel skrev en stor kantate til dagen, ligesom han udgav 1919 digtsamlingen "Sange om Dannebrog". Heri indgik også "Der er ingenting, der maner som et flag der går til top". Det er den hidtil største samling af digte om Dannebrog, og de fleste af samlingens digte er gengivet i denne publikation (Digte 4-13).

I forlængelse af flagfesterne i 1919 kom så afstemningen i Sønderjylland, der bragte den nordlige del af Slesvig tilbage til Danmark. Det virker som om flagfesterne i 1919 blev en generalprøve på den stemning, der greb den danske befolkning, da genforeningen blev fejret og højtideligholdt den 15. juni 1920. Man oplevede "en styrt sø af flag". Der kom ikke alene mange flag frem, med begivenhederne inspirerede også til nye digte. (se f.eks. Digt 14).

Mellemkrigsårene bragte ikke mange nye sange frem om Dannebrog (Digt 16-18), men den tyske besættelse skabte atter et behov for det fælles symbol som Dannebrog er. Det blev flittigt brugt for at vise danskhed og som en passiv protest over for besættelsesmagten.

En af de smukkeste flagsange stammer netop fra denne tid. Poul Sørensen (1906-1973) skrev i 1940 "Et flag er smukkest i modvind" (Sang 9). Den indgik året efter i digtsamlingen "April i Danmark". I sangen hedder det:

*Det flag, der blæser i Danmark,
det har modgangens storm foldet ud.
Dets farver var aldrig så rene som nu
mod uvejrets drivende slud.*

Man forstår, at det var nødvendigt, at den nævnte digtsamling blev trykt illegalt. Den passive danske modstand blev bl.a. praktiseret gennem den såkaldte Alsang, hvor tusindvis af danskere samledes for at afsynge de gamle danske sange. Ved disse lejligheder blev Dannebrog gennem sangene atter noget, som befolkningen var fælles om. Der blev til brug for Alsang-stævnerne udsendt en lille sangbog.

En af Dannebrog's stærkeste forkæmpere under den tyske besættelse var Kaj Munk (1898 -1944). Han skrev ved flere lejligheder om Dannebrog og dets betydning for den danske holdning, ligesom en række digte inspireret af Dannebrog fremkom fra hans hånd i årene, inden han blev myrdet i 1944. Hans tankemæssige beskæftigelse med Dannebrog kan minde noget om Grundtvigs. For ham forenede Dannebrog på en meget konkret måde kristendommen og nationalfølelsen i et danskhedsbegreb. I Nationaltidende den 29. januar 1941 skrev han bl.a. "For os danske er flaget religiøst. Det er i kraft af korset i sig og i kraft af sagnet om dets tilblivelse, at det er en personlig præsent fra Gud til vort folk. Og profetisk forkynder det os så stort et syn, at ikke blot som enkelt menneske har vi ansvaret overfor og plads hos Gud, men også som nation. Ikke din og min, men hele folkets evighed". Han var parat til at svare igen, hvis der blev skrevet noget mod brugen af Dannebrog. Således har han efterladt sig dette digt:

*Hvorfor vil du hejse flaget,
du tror, det er en klud?
Naar du skulker fra den Løftning,
der er flagets bøn og bud?*

*Det at hejse Dannebrog, vogt dig,
det er aldrig Spøg .
Flaget hævner, hvis du kun regner
det for et Legetøj!*

Et af de mest markante digte af Kaj Munk fra denne periode er "Lad os hejse vort Flag!" fra 1943 (Digt 19). Første vers lyder:

*Lad os hejse vort Flag!
se, det aabner vor Dag
med at vinke os ud til vor Id som til Fest!
Det er rødt, det er hvidt,
Det er mit, det er dit,
og det lever i Kamp med den stridige Blæst.*

Efter 1945 har Danmark ikke været udsat for nye "skæbnestunder", og Dannebrog har derfor ikke på samme måde som tidligere inspireret til nye digte eller sange. En undtagelse udgør Poul Sørensens meget markante digt om Dannebrog, skrevet i anledning af 750 året for flaget i 1969 (Digte 20). Det indeholder hele flagets historie som en del af vor historie. Digtet adskiller sig også i dets sprogbrug, som adskiller sig fra mange af de her gengivne sange og digte. Første vers lyder:

*Vi skrev det Herrens år 1219.
De danske var på korstog – og fik klø.
Da faldt med ét en fane ned fra himlen,
og dansken slog de vantro slavefrø.
Mirakel? Krigslist? – Hip som hap: En myte
var skabt, som kan få hjerter til at lytte.*

Selve brugen af Dannebrog er i dag fortsat meget udbredt, men der fremkommer stort set ingen nye flagsange. Man kan spørge sig selv, om afsyngelsen af flagsange i Danmark, på trods af anvendelse af flaget, er ved at gå af brug? Ejendommeligt er det således at konstatere, at der ingen flagsange har været at finde i den udbredte danske højskolesangbog siden 2006. Forklaringen kendes ikke! Nærværende publikation har bl.a. til formål på trods af dette at fastholde vore flagsange, selv om der tilsyneladende er kræfter, som modarbejder brugen af disse.

På Valdemarsdagen den 15. juni 2016 blev der i Skt. Nicolaj Kirke i Kolding præsenteret en ny Danmarkssang "Du er mit Danmark" af Bente Ibenfeldt og Sabina Haugaard Stuke. Selv om den ikke udelukkende er en flagsang, er nye Danmarkssange sjældne i dag, og gengives derfor i denne publikation (Sang 10).

SANGE

Vift stolt på Kodans bølge

1807

Tekst: B. S. Ingemann (1789-1862) ca. 1807

Melodi: Rudolph Bay (1791-1856) 1817

8

6. Vift stolt paa Kodans Bølge.

Moderato.

R. Bay.

Do dur. 5 | 3 | 1 | 3 5 | i . | i i | 2 . 2 | i 7 | i . | 0 5 |

Vift stolt paa Ko-dans Bøl-ge, blod rø-de Da-ne-brog! din

| 3 | i | 5 3 | 2 . | 2 2 | 7 . 7 | 6 . 6 | 5 . | 0 5 |

Glaus ej Nat skal dø-ge, ej Ly-net dig ned-slog, du

| 2 . 2 | 7 5 | i . | i i | 2 . 2 | 7 6 5 | i . | 0 5 |

o-ver Hel-te svæ-ved, som sang i Dø-dens Favn; dit

| 3 . 3 | 2 . 2 | i . | 2 . 2 | i i | 7 . 7 | i . | 0 ||

ly-se Kors har hæ-vet til Him-len Dan-marks Navn.

Vift stolt på Kodans bølge
blodrøde Dannebrog!
Din glans ej nat skal dølgje,
ej lynet dig nedslog.
Du over helte svæved,
som sang i dødens favn,
dit lyse kors har hævet
til himlen Danmarks navn.

Fra himlen er du faldet,
du Danmarks helligdom!
Did har du kæmper kaldet,
som verden leder om.
Så længe rygtet svinger
sig over land og sø,
mens Nordens harpe klinger,
din ros skal ej uddø.

Sus højt i kampens bulder
om Juel, din kæmpe bold!
Når tordnen om dig ruller,
du sjunge: Tordenskjold!
Og flyver du mod himlen
i stolte luers favn,
da nævn for stjernevrmlen
din høje Hvidtfeldts navn!

Hver gang en stjerne funkler,
en helt du nævne kan,
men ingen, som fordunkler
din store Kristian.
På lysets kyst han stander
i sejersklædebon,
hver gang en kæmpe lander
hos Rud og Absalon.

Med palmen Kristjan vinker,
når, Dannebrog, han ser
dit hvide kors, som blinker
i kampens flammeskær,
vift højt for alle vinde,
kald dine sønner frem!
mens havets bølger rinde,
din glans omstråle dem!

Vaj stolt ved Danmarks strande!
Vaj stout ved indisk kyst!
Og ved barbarens lande
lyt stolt til bølgens røst!
den toner om din hæder,
om dine kæmpers pris,
og heltene det glæder
i deres paradis.

Se dem, du har tilbage,
de blusse ved dit navn,
vil for din hæder drage
med lyst i dødens favn,
uplettet skal du svinge
dig over verdens sø,
til Nordens brynjer springe,
og Danmarks hjerter dø!

Rudolph Bay komponerede melodien, mens han gjorde tjeneste som konsulssekretær i Algier 1816-31.

2

Dannebrog

1837

Tekst: N.F.S.Grundtvig (1783-1872)

Hil dig, vor Fane!
Korsbanner hvidt!
Holde paa Bane
Med dig vi Skridt,
Vis er os Krandsen,
Gyldenaars-Glandsen!
Danskerne følge dig frit!

Fiender grue,
Meer end for Sværd,
Ved dig at skue,
Plantet dem nær;
Hvor du dig hæver,
Seier omsvæver
Korsherrens signede Hær!

Dannebrog

1864

Tekst: N.F.S. Grundtvig (1783-1872)

Melodi: J. P. E. Hartmann (1805-1900)

110. Hil dig, vor Fane, Korsbanner hvidt!

Andante con moto. J. P. E. Hartmann.

1. Hil dig, vor Fa - ne, Kors - banner hvidt! hol - de paa Ba - ne

med dig vi Skridt, vis er os Kran - sen, Gyl - denaars - Glan - sen,

Dan - skerne føl - ge dig frit! Danskerne føl - ge dig frit!

Hil dig, vor Fane!
 Korsbanner hvidt!
 Holde paa Bane
 Med dig vi Skridt,
 Vis er os Krandsen,
 Gyldenaars-Glandsen!
 Danskerne følge dig frit!

Fiender grue,
 Meer end for Sværd,
 Ved dig at skue,
 Plantet dem nær;
 Hvor du dig hæver,
 Seier omsvæver
 Korsherrens signede Hær!

Kiærlig omfavned
Dig Dannemænd,
Dannebrogs-Navnet
Bærer du end,
Himlen til Ære
Altid du bære
Navnet med Seier igien!

Hjem-Kiærligheden
Boer os i Bryst,
Striden for Freden
Kun er vor Lyst,
Odde og Egge
Kun for dem begge
Skærpet vi har til en Dyst!

Hil dig, vor Fane!
Kors-Banner hvidt!
Du paa din Bane
Overfløi tit,
Høiere oppe,
Aandernes Troppe,
Seieren følger dig frit!

Grundtvig arbejdede videre ud fra de vers, han skrev i 1837. Psalmer for Danske Krigere, samlede af P. Rørdam, Nr. 40, 1864. Festpsalmer Nr. 910, 8. Oplag, 1864. Se Sangværk 1, Nr. 230.

Vaj højt, vaj stolt og frit vort flag

1867

Tekst: Carl Ploug (1813-1894)

Melodi: Johan Bartholdy (1853-1904) 1894

Vaj højt, vaj stolt og frit vort flag
med dugen hvid og rød!
og vidn vor sag er Danmarks sag!
vi vil ej savnes på den dag,
da terningen om liv og død
skal rulle i dets skød!

Vift til os kækt og frejdigt mod
og tro, som vakler ej;
vift styrke til vor arm og fod
og sundhed til vor hjerterod!
vink frem enhver, som følger dig
ad pligtens lige vej!

Og mind os om, at hvor vi går
for folk og fædreland,
os mangen kærlig tanke når,
og mangt et ædelt hjerte står
af samme følelse i brand
hos kvinde som hos mand!

Vaj højt, vort mærke, fra din stang
i solskin, regn og vind!
flyv lystig gennem skov og vang,
ombrust af glade stemmers klang;
men væk og alvor i vort sind!
vi os til manddom ind!

Skrevet 1867 til Akademisk Skyttekorps.

For Danmarks Flag

1916

Tekst: Kaj Ulrich.

Melodi: Kan synges på Der er et land, dets sted er højt mod Norden

C. E. F. Weyse.

Moderato.

1. Der er et Land, dets Sted er højt mod Norden, og Po-lens Bjær-ge svømme nær dets
Havn, mens kønt som det er in-gen Plet paa Jorden, og Danmark næv-ner mandets fagre
Navn. I sølv-blaa Ve-sterhav en dej-lig Ha-ve med Bø-ge-hegn, hvor Natter-ga-le
bol og hver en Del gav Himmelen sin Ga - ve, paa hver en Plet Velsignelser-ne gro.

Du danske Flag i dig vi samlet finder
 Vor Kærlighed til Konge, Folk og Land,
 Du bringer Bud om Fortids stolte Minder,
 Hvor danske Mænd de kæmped' og holdt Stand.
 Du vejer skønt i Danas stolte Lunde
 Og skaber Fest på hver en Højtidsdag;
 I Syd og Nord, på Hav og blanke Sunde,
 Vi elsker Dannebrog, vort gamle Flag.

Når tæt vi fylkes om vort Bannermærke
Den røde Dug med Korsets hvide Tegn,
Da staar i Enighed vi dobbelt stærke
Om Danmarks Land og Ære som et Hegn.
Vor Kærlighed til dig, vor gamle Fane,
Blev i vor Sjæl i Barndomstiden lagt;
Nu skal den os til moden Idræt mane
Og samle Ynglinge til Fanevagt.

For Danmarks Fremtid, Danmarks Ungdom hæfter,
Snart skal vi vise, hvad vi vil og kan;
Vi rydder op med unge stærke Kræfter
Og skaber Nytid i vort Fædreland.
Vi vække vil de Sind, som før var vage,
Til kærlighed til Landets gamle Flag,
Så Folket frem i Enighed kan drage,
At øve ædel Daad for Danmarks Sag.

Der er ingenting, der maner

1916

Tekst: Axel Juel (1883-1948)

Melodi Georg Rygaard (1894-1921)

Der er ingenting som maner.
(Flaget.)

Georg Rygaard.

Friskt, ikke for langsomt.

ff marcato

1. Der er in-ge-ting, der ma - ner som et Flag, der gaar til

mf

Top, mens det drager vo-re Hjer-ter og vort Sind mod Himlen op - og det vajer un-der

p cresc.

Sa - ling som en flammen-de Be - fa - ling, aa men og-saa som en Hvi-sken om det

mf

stør-ste, som vi ved: Ik-ke Din og ik-ke min, men he-le Fol-kest E - vig-hed!

Der er ingenting, der maner,
 som et flag, der går til top,
 mens det drager vore hjerter
 og vort sind mod himlen op –
 og det vajer under saling
 som en flammende befaling,
 å men også som en hvisken
 om det største, som vi ved:
 Ikke din og ikke min
 men hele folkets evighed!

Det har vajet for de slægter,
hvorved vi og vort blev til,
over fredens milde toner,
over kampens vilde spil.
Det var forrest, når de sejred,
det var med dem, når de fejred,
langt fra hjemmet, hjemmets fester –
det var råbet, når de stred,
og det sidste suk i bølgen,
når det stolte skib gik ned – –

Derfor blotter vi vort hoved,
hver gang flaget går til top,
mens det drager vore hjerter
og vort sind mod himlen op.
Det er vore drømmes tolk,
det er både land og folk – –
Lad dit hvide kors forkynde
for hver fremmed havn og red
– omend hele verden strides –
jeg er Danmark, jeg er fred!

Faneindvielsen

1917

Tekst: P. Lauritsen. (1878-1961)
Mel.: Jylland mellem tvende have -

Se, hvor farveskøn vor Fane
flyver i den unge Dag,
stolt og smuk den som en svane
slaar med Vingen stærke Slag.
Rød den er som Rosens Pragt,
hvid som Sommerskyers Dragt.

Naar den højt fra Stangen vifter
hvid som Mælk og rød som Blod,
den fortæller om Bedrifter,
om vor Fortids Mænd og Mod.
Den har store Minders Magt
dybt i sine Farver lagt.

I vort unge Hjerte brænde
kan det gamle danske Sind.
Ogsaa os kan Blodet tænde
Lys i Øje, Glød paa Kind,
Tanken stiger ren og sund,
Hvid og rød som Flagets Grund.

Vi vil vokse til at følge
Flagets Helte paa vor Gang.
Naar vi ser den festligt bølge,
Vandrer vi med Lyst og Sang.
Til en Fremtid rig og stor
Gaar vi kækt i Fanens spor.

Hæve vil med Hænder stærke
vi vor fane uden Plet.
Vi vil staa om Korsets Mærke
som en Skare fast og tæt.
Dannebrog er Kirkeflag,
Taler Guds og Danmarks Sag.

Vi vil ligne vore Fædre,
flokkes støt og uforsagt.
Altid vil vi Flaget hædre
som en trofast Fanevagt.
Danmark, som fra fordum staar,
vier vi vor Ungdoms Vaar.

*DSM 1917. Skrevet til faneindvielsen i Aalborg K.F.U.M.s Ungdomsafdeling
den 1. juli 1917*

Valdemarsdagen

1919

*Tekst: Kristian Sofus Borgen (1841-1921)**Melodi: P.E.Rasmussen 1811, Danmark dejligst vang og vænge*

Danebrog, vort Folkebanner
skænkede os af Gud,
som et sejerstegn du stander,
som et fredens Bud;
så det var, da Volmer kæmpede,
å det var, da Fredrik læmpede
folkekår de frie, lige
blidt for Danmarks rige.

Danebrog med lød i farven
af det røde guld,
vartegn sandt, at folkemarven
er som rigets muld:
deri spirer liv og yrke,
Deraf vokser éndrægts
styrken der skydes,
hjørtebånd ej brydes.

Danebrog, vort folkebanner
sekler syv i tal,
ja men sund og bælte rander
Daners bølgehal,
hvor end bonden styrer ploven
Og søulken pløjer voven –
stolt du Danmarks ære værgede,
Når det fjender hærgede.

Danebrog til ét du sanke
folket i din favn!
på hver høj, hver klint, hver banke
lue højt din bavn!
Sig det skilte bøjer sammen
drot og folk til fryd og gammen;
da ej længer ved vor have
Leddet er af lave.

Dannebrog, på Volmers skanser
vaj da stolt og frit!
Danevang dets skrud du kranser
purpurødt og hvidt,
ja på Sønderjyllands slætter
Brudekransen nu du flætter
Under korsets banner bygge
Vi vor folkelykke!

Et flag er smukkeste i modvind

1940

Tekst: Poul Sørensen (1906-73)

Melodi: Emil Reesen (1887-1964)

Et flag er smukkeste i modvind.
 Hang det før bare slapt fra sin stang,
 så bli'r det i storm til en bølge af kraft,
 der stolt sætter vilje mod tvang.
 Lad vindene blot være stærke,
 så viser de verden dets mærke,
 dets frie, dets levende form.
 Et flag er smukkeste i modvind.
 Et flag bli'r sig selv gennem storm.

Et flag kan rådne i godtvejr,
 og dets farver kan falme i sol.
 Men storm gør et flag til en levende sjæl,
 en flamme, et råb, et symbol.
 Den ildner, hvor medgangen dæmper:
 Et flag er kun flag når det kæmper.
 Det vågner, når stormen er stiv.
 Et flag er smukkeste i modvind,
 for kampe og trods gi'r det liv.

Det flag, der blæser i Danmark,
 det har modgangens storm foldet ud.
 Dets farver var aldrig så rene som nu
 mod uvejrets drivende slud.
 Lidt slapt og lidt udvisket blev det
 i solskin – men nu kan vi se det!
 Nu smælder det kraftigt og hårdt.
 Et flag er smukkeste i modvind.
 Så føler vi først, det er vort.

Trykt i ugeblade Hjemmet nr. 52 1940. Senere optaget i Poul Sørensens illegalt udgivne digtsamling "April i Danmark", 1941

Du er mit Danmark

2016

*Tekst: Sabina Haugaard Stuke og Bente Ibenfeldt**Melodi: Bente Ibenfeldt*Tekst:
Sabina Haugaard Stuke og Bente IbenfeldtMelodi:
Bente Ibenfeldt

♩ = 90

Skøn-ne land, med sko-ve og strand... Jeg blev født her, og jeg el - sker mit land. Trods

kri - ge og mod - gang vi sam - men har holdt stand; Du er mit

Dan-mark, mit fæd-re land, du er mit Dan-mark, mit fæd - re land.

Skønne land, med skove og strand.
 Jeg blev født her, og jeg elsker mit land.
 Trods krige og modgang,
 vi sammen har holdt stand;
 :Du er mit Danmark, mit fædreland:

Efteråret skoven blir rød.
Blade hvirvler ned, og jorden får glød.
November, december,
Snart jul vi fejre kan.
:Du er mit Danmark, mit fædreland:

Sneen husker dyrenes spor.
Iskrystaller bliver gemt i mit fór.
Nu voksne og børn,
de en snemand bygge kan;
:Du er mit Danmark, mit fædreland:

Bøgens toner hvisler så blidt.
Forårsblomster vokser nu alle frit.
En himmel så blå,
lyd fra bækkens klare vand;
:Du er mit Danmark, mit fædreland:

Vilde blomster danner min seng.
Raps i blomst jeg ser fra en blomstereng.
De rødeste jordbær
som afgjort plukkes kan;
:Du er mit Danmark, mit fædreland:

Skønne land, vi hejser vort flag,
ved hver lejlighed, ved hver højtidsdag.
For Dannebrog vajer
så smukt i dette land;
Det er mit Danmark, mit fædreland.
Det er mit Danmark, mit fædreland.

DIGTE

1

Soldaternes Sang til Danebrog

1848-50

Tekst: H.C.Andersen (1805-1875)

Vor gamle Fane, vort Danebrog,
Som Himlen gav os med Seier,
Dig har jeg elsket fra lille Pog,
Mit hele Hjerte Du eier.

Du hellige Fane, Du danske Flag,
Om Dig straalers Mindernes Glorie,
Med Gud og med Dig hos den ærligste Sag
Staaer Danmark i Verdens Historie.

De gloende Kugler kan svie din Flig,
Men det kun en Stund os bedrøver;
Den danske Matros er og bliver sig liig,
Som Vaabenet Hjerter og Løver.

Hvis selv jeg falder paa Kampens Dag,
I Kampen for Danmark, for Norden,
Saa svøb mig blot i et Danebrogs Flag,
I det vil jeg lægges i Jorden!

Første gang trykt i Fædrelandet 25.4.1851. Gengivet i Fædrelandske Digte under Krigen (1851). H.C. Andersens "Samlede Skrifter" Tolvte Bind.1879

Dannebrog

1914

Tekst: Underbibliotekar Von Holstein-Rathlou

Da Sejren vilde svige
Kong Valdemar saa bold
og Dansken maatte vige,
saa var dog Gud vort Skjold;
for højt der hørtes raabe
en Røst i Kampens Gny:
"Paa Sejr tør Dansken haabe!
Med Dannebrog i Sky!"

Da saa de .. som en Svane
Fløj over Kampens Storm
En rød, hvid-korset Fane;
Som Brog den havde Form.
Da stormed danske Svende
Med Kraft de vantros Lejr,
og inden Dagens Ende
Vandt Danskerhæren Sejr.

Dens Dug var rødt som Blodet,
dens kors var hvidt som Sne!
Det var som Heltemodet
hos rene Sind at se.
Det Flag blev sendt de Bolde
i deres sidste Nød ..
Det Flag vi højt vil holde
som Himmelrøsten bød.

Gud signe Danmarks Fane!
Ve dem, der gør den Tort!
Det Flag paa Danmarks Bane
skal evigt være vort.
Med det vi højtid fejrer;
og drages Sværd fra Lænd,
bag Dannebrog vi sejrer
hvad eller dør som Mænd!

DSM 15. juni 1914.

Flagsang for første regiment

1916

*Tekst: Alfr. Ipsen.**Melodi: Johan Bartholdy: Vaj højt vaj stolt og frit*

Vor fane har vi trofast tjent
i Magsvejr som i Blæst,
igennem den vi blev forent,
den taler til os klart og rent,
den maner os trods nogen Præst
i Fare og til Fest.

Den vajede i saa mangt et Slag,
den mødte, hvor det gjaldt,
i Freden og paa Kampens Dag,
paa March og ved et festligt Lag,
hvor helst vi siden saa blev kaldt,
den tog sin Del af alt.

Vort gamle Flag, vi fik det kært,
det kender ej til Bram;
men vel vi véd, hvad et er værdt;
ti én Ting fik det aldrig lært,
trods onde Tidens Spot og Glam
det rødmer ej af Skam.

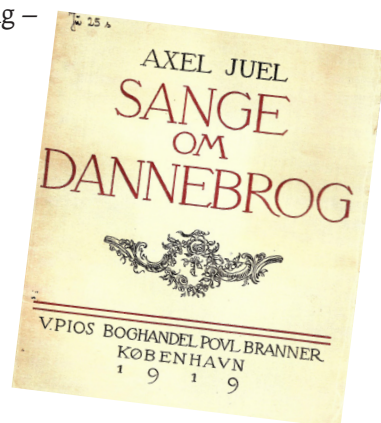
Og, hvis en Dag den bryder løs,
den store Verdensbrand.
Hvis Landet vaagner af sin Døs
og Fanen kalder Mand og Knøs,
Da ved vi, hvad vi vil og kan,
og da vi træder an.

Det første flag

Tekst: Axel Juel

I fjerne Tider den første Hær:
 en skare Daner med stenhugt Sværd - -
 Hvor er vor Høvding, hvor er den Stærke - ?
 da svang en Kriger til Tegn og Mærke
 højt over Flokken en Gren af Eg!
 her kæmper Kongen – og Fjenden veg!
 Skærmer ham, baner ham Vejen,
 værer hans Frændeskab værd;
 taprest de kæmper for Sejren,
 som er den Vældige nær-

Og næste Gang, før de Daner slog,
 til Spyd de fæsted en Mærkebrog.
 Hvor Brogen vajede fra Bannerstage,
 der hed det fremad og ej tilbage;
 thi aabned Brogen sin Fanefavn,
 Da flagrede selve Gud Odins Ravn.
 Guden har givet os Tegnet,
 højt fra sin skjoldtækte Sal
 kalder han Kæmperne til sig –
 smilende kaarer han Val!

Fra Axel Juel; Sange om Dannebrog 1919

Korsets tegn

Tekst: Axel Juel

Da fløj de Ravne fra Kampens Bulder
og satte sig paa Gud Odins Skulder
og hvisked til ham: " Fra fremmed Land
til Norden kom der en sælsom Mand.

Saa grov en Kofte han om sig bærer,
og sære Ting Dine Folk han lærer:
Tilgiv Din Fjende, hvad ondt Du led,
thi Livets Lykke er Kærlighed!

Han frygter ikke for Vold og Farer,
trygt gaar han om i de vilde Skarer,
og truer man ham på Liv og Blod,
han svarer blot: Du skal være god.

Men bort fra Dig, han de Kæmper leder,
De lægger Sværdet, imens de beder,
og naar de kæmper, trods Nød og Savn,
Jeg tror, det er i en andens Navn.

Selv vil han gerne med Livet bøde,
fordi hans Herre korsfæstet døde
at samle alle, som paa ham tror,
til evigt Liv efter Liv paa Jord."

Bort fløj de Ravne – og Odin blegned,
mens Valhals mægtige Støtter segned
og svandt i Sky som et Syn til sidst
for Straaleglansen om hvide Krist.

Men Korsets Tegn blev et Krigermærke,
mod Vantro kæmpede unge Klerke,
et Kors blev Tegnet for Kamp og Daab,
for Liv paa Jord og et evigt Haab.

Slaget ved Lyndanis

Tekst: Axel Juel

Da rejser en Larm sig,
 mangfoldig – en Raaben-
 der gribes til Vaaben –
 Hegnene sprænges,
 Boderne væltes,
 Teltene flænges –
 Esterne! Esterne!
 Danerne trænges –
 Bispen Theoderik,
 gammel og graanet,
 dødsmerket, daanet!
 Slumrende slæbes
 ud for at dræbes,
 Vaagnende famler
 ud efter Sværdet –
 Høvdinge samler
 Krigernes Skarer –
 Hærraab og Skrig:
 Død over Esterne!
 Død over Svig!

Volmer den straalende
 frem kommer sprængende,
 søndrende, slængende
 alt over Ende,
 kan dog ej vende
 Lykken for Danerne,
 stakket kun standser
 Hedningeskaren
 de fældede Lanser.
 Vitslav den kække,
 Fyrsten af Rygen,
 Næppe kan dække
 Danerne Flanken –

Se, se paa Banken
 højt over Lejren
 Ærkebisp Anders,
 der beder for Sejren,
 vender Guds Harme,
 Bisperne støtter
 hans segnende Arme –
 ser eller aner:
 Synker de, viger
 de kæmpende Daner,
 hæves de højt,
 holder dødtrætte ud –
 Hellige Fader,
 han taler med Gud!

Hvem kommer jagende,
 huggende, bragende,
 Ester nedmejdende,
 foran sig fejdende,
 Korsbanner svingende,
 Sejrsmod bringende - -
 Kæmper fremstimplende
 jublende, svimlende:
 -Herren bønhører os –
 Herren selv fører os - -
 Herren selv kendte os,
 se, se, han sendte os
 Flaget fra Himlene!

*Fra Axel Juel:
 Sange om Dannebrog 1919*

Det hellige Flag

Tekst: Axel Juel

Din Fader var Sejer, Din Moder var Tro,
Den hellige Stund, Du blev til,
og aldrig vi svigtede Dig og de to
i Tidernes vekslende Spil.

Paa Brunkebjerg stod Du, da Lykken os sveg,
alene, men ikke forladt:
Din trofaste Skare var blodig og bleg
Og tavs – i den evige Nat.

Da Ahlefeldt bar Dig i Ditmarsken frem,
han svøbte sig selv i Din Flig,
han saa, at Du ikke med Sejren kom hjem,
saa tog de Dig, svøbt om hans Lig!

Og siden Du smulrede hen og forsvandt
saa tyst, som Du jublende kom,
Du Danskernes Mærke for trofast og sandt,
Du Datter af Modig og From.

Men først gav Du tusinde Døtre i Vold
at hævde Din Trods og Din Tro,
og værne Dit Billed i Hjerternes Skjold,
omklamret af Løvernes Klo!

Ærens Tegn

Tekst: Axel Juel

"Kun Een er Din Gud, er i Skriften udsagt"
saa talte den lutrede Lære –
og Dannebrog misted som Jærtegn sin Magt,
Men vandt den som Tegnet for Ære!

Som Tegnet for alt, hvad vi stræber og vil,
og værner med Flaader og Hære;
det fløj over Havet fra Stage og Spil,
befalet af Christian den Fjerde.

Det gik med Jens Munk til den evige Is,
med Købmænd til Fremtidens Lande,
det vajed til Orlogs og til Koffardis,
det fór over vældige Vande.

Fra Axel Juel: Sange om Dannebrog 1919

Heltene

Tekst: Axel Juel

Da siden paa Holmen man rejste
de Spanter og Borde besloge
den første Gang Flaget man hejste,
var Skibet selv døbt "Dannebrog".

Og Helte dets Dæk skulle bære;
med Dugen den hvide og røde
for evigt til Dannebrog's Ære
Vor Hvitfeldt steg op til de Døde!

Vort Flag, det er Mindernes Stemme,
mod Dorskhed og Dvale vor Vægter –
de Navne, vi ikke tør glemme,
det nævner fra Slægt og til Slægter.

Det vækker mod det, som vi hader,
mod Sindenes Sløvhed og Tomhed –
husk: sejrende Mod var min Fader,
min moder var Troskab og Fromhed!

Rigets Banner

Tekst: Axel Juel

De Mænd, der var Hæder for Danmark,
de lever bestandig for os –
de staar dér saa statueranke
og byder Aarhundreder Trods.

Det er som de taledede til os:
"Vi leved for Danmark og Jer!"
Vi løfter vort Ansigt imod dem
og bliver til mer, end vi er.

Men Flaget, det fik deres Styrke
-og det er dets Hemmelighed -
det gemmer den Magt og den Hæder,
de vandt, da for Danmark de stred!

De nævner os Stridsmænd og Lærde
og Skjalde af ædleste Sind,
der elskede Danmark og sang det
For altid i Hjerterne ind.

De nævner os Konger, hvis Virke
staar ungt, mens Aarhundreder sank,
og Christian den Tiende, Kongen
saa dansk og saa ridderlig rank.

I hundrede Navne en Skat vi har –
og taler Flaget, er Hjertets Svar:
De er Danmark!

Fra Axel Juel: Sange om Dannebrog 1919

Kongen og Flaget

Tekst: Axel Juel

Naar Tankerne sendes tilbage,
da henter vi Styrke derved,
og Mod for de kommende Dage
til Kampen, der kæmpes i Fred.

Derfor vil bestandigt vi mindes,
at vi bliver Fortid engang,
at Fremtid skal hente sig Styrke
ved det, som vi virked og sang.

At ser den mod Dannebrog's flaget,
da skal den kun høre vort Navn,
ifald vi har virket til Lykke
og været til Fremfærd og Gavn.

Vi lover vor Konge at være
om Flaget for Danmark en Vagt,
at øge, saa vidt som vi evner
dets hemmeligt styrkende Magt.

Fra Oldtidens fjerneste dage
Til: Fremad - og aldrig tilbage –
det vajed, hvor Høvdingen stod.

Det Flag, som nu ved Jer Side staar,
Gud give i mange og gode Aar,
det er Danmark!

Sønderjylland og Dannebrog

Tekst: Axel Juel

Vi, vi der ejed vor Kærlighed, kunne forstaa,
hvad Jer haabløse Troskab har lidt,
mens I værned Jert trofaste Haab Sønden Aa –
vi har æret den Strid, I har stridt.

I var skilte fra Hjemmet – og boede dog der –
vi fra Mindernes dyreste Land;
men vi var dog hinanden forunderlig nær,
og vi længtes, som Elskende kan - -

I blev fremmede Folk i Jert urgamle Hjem,
I har ventet Befrielsens Dag –
som den Elskedes Billed i Løn taget frem,
Har I gemt paa et dyrebart Flag.

Er det Broder, der mødes med Broder igen –
det er mer, det er mangefold mer!
Det er Kærligheds Løn til usvigelig Ven -
det er evigt og skønt, det som sker.

Det er Uret, der mister sit knugende Tag,
det er Danmark, der aander paany!
Naar Jert Hjerte befris og vort elskede Flag,
er det Smil gennem Graad – er det Gry!

Fra Axel Juel: Sange om Dannebrog 1919

Mod Fremtiden

Tekst: Axel Juel

Det er Gry over Danmark
og Gry over Jord –
Velkommen Du signede Dag!
Vi vil bede for det,
som vi haaber og tror,
naar vi hejser vort ældgamle Flag!
Det, som du bevared,
for evigt bevar,
og stolt gennem Tiden Du bære
vor Tro og vort Haab og vor Ære!

Flyv ud over Havet
bag brusende Bov,
vej hjemme for Hytte og Borg!
Du, der signer vor Glæde,
vor Mark og vor Skov,
Du, der løfter vort Sind gennem Sorg!
Du signede Danmark
I syv Hundred Aaar,
Du var og Du er og skal være:
vor Tro og vort Haab og vor Ære!

14

Dannebrog

1919

Tekst: Axel Juel

Danmarks Konge er v o r Konge, og i dag
flyver mod dig fra vor Mast D i t Riges Flag.
Men vi har et andet Flag, vi gemte paa -
i halvhundred Aar det ikke Dagen saa.

Nu, da det igen kan vaje stolt og frit,
beder vi vor Konge: Tag det! Det er Dit!
Vi har elsket det, mens vore Hjerter led:
Hjerter brast, men ikke deres Kærlighed.

Den fik vore Børn i Arv, og med vort Sprog
har vi givet dem at elske Dannebrog.
Ved dets Dug svor nye Slægtled Faneed -
Tag vort gamle Flag, tag vor Trofashed!

*Det sidste Dannebrog, der havde været hejst i Sønderborg inden byen blev
tysk i 1864, blev ved Genforeningshøjtideligheden overrakt Christian 10. af
en veteran fra 1864 med disse vers.*

Dannebrogs Saga

1919

Tekst: Svend Kjeldskov

Hellig Sagn om Danskes Daad:
Drageskib med Mænd bemandet,
Langfærd fjernt til Hedninglandet
over Søens Brand og Braad.
Bøn, der lydt mod Himlen steg,
trætte Arm, der nægted svinge
den til Hælvten brudte Klinge,
Kæmpe god med søndret Bringe,
kløvet Skjold! De danske veg!

Klang da under dybest Ve
Røst, der som en Torden ruller,
Røst, der døver Kampens Bulder:
Se mod Himlen - Tegnet! Se!
Og i Solnedgangens Glød
ses et mærke uden Lige
hvirvle hen og synke, stige:
Flagets himmelbaarne Flige,
Korset hvidt og Dugen rød!

Stækket Mod og sløvet Sværd,
bulet Skjold og bristet Bue
heles, nu kan Død ej true,
selve Himlen er os nær!
Sejrens Tegn med Gud i Pagt,
sé i Solens Flammeskær det!
Hvo kan fælde Mænd, som bær' det?
Held og Hæder følger nær det!
Vældig er dets Undermagt!

Sekler syv er svundne hen.
Dannebrog, vort dyre Mærke,
Trøst for Svage, Håb for Stærke,
løftes end af danske Mænd.
Vintersne og Sommerregn,
Ufredstid Tid, hvor Venner svege,
Stomens Rusk, der fælder Ege,
Mægted ej dets Farver blege,
eller slette Korsets Tegn.

Se det højt mod Himlens Blaa,
se det mellem grønne Bøge.
Intet kan dets Pragt vel øge
som en Baggrund skyet graa.
Se det saa naar Sol gaar ned,
naar det blidt mod Jorden sænkes,
skønnere det kan ej tænkes!
Om dets Minde skulle krænkes?
Ene Tanken gør os hed!

Viden om paa Jordens Rund
bares det med Mænd Ifølge
fjernt det vifted over Bølge,
Korset på den røde Grund.
Tændte over Land og Ø
Øjets Glans og Kinders Gløden.
Skønt som selve Morgenrøden,
engang fandt det Flammedøden,
Flaget, det der kan ej dø!

Lyt til Klangen i dets Røst.
Naar det højt for Vinden smælder,
Danmarks Saga det fortæller,
Kamp og Sejer, Sorg og Lyst.
Hvad det skued` langt af Led
mindes vi med Øjne blanke:
Voldes Værn og Skibes Planke,
Helgoland og Dybbøl Banke!
Overalt var Flaget med!

Danmarks Hæder, Danmarks Navn
til dets Fanestang er fæstet.
Stundom har os Sorgen gæstet,
naar på halv det gik i Havn.
Nu det paa sin Højtidsdag
bringer Budskab uden Lige:
Snart i h e l e Danmarks Rige
skal udfolde sig dets Flige,
Flaget a l l e danskes flag!

Dannebrog-Dagen – Genforeningsdagen.

I Hovedstaden

1923

Flyv ud, I mange danske Flag
og mind mig om blanke Sunde,
om Markerne i Somrens Dragt
og alle grønne Lunde.

Flyv ud til Landets mindste Hus,
Flyv ud – og hvor I kommer,
fortæl om Flaget, der sprang ud
højt over Danmarks Sommer.

Ja, kald de gamle Minder frem!
De skreves ej i Sandet!
I bærer dem i Rødt og Hvidt:
vort Danmark, Fædrelandet!

DSM 1923 (Efter Berlingske Tidende)

15 A a r

Dannebrog, Dit gamle
røde hvide Flag,
skilte skal det samle
endelig i Dag
Langsomt skal Du stige
Mod det høje Blaa.
Det er Danmarks Rige
Atter, hvor vi staa.

Glemte i Mulm og Minde,
Klappet ømt i Smug –
skal for alle Vinde
nu din skønne Dug.
Smelde og fortælle
Trindt, hvor Danske bo
om den stille væld
i at være tro.

Danmarks Riges Mærke
som er vort paany –
sig til Luftens Lærke,
sig til Himlens Sky,
at vi Intet ejer
som Dit gamle Flag.
Du betyder Sejer
gennem Nederlag.

Vort Flag

1939

Tekst: Mads Nielsen (1879-1958)

Vort Flag er rødt og hvidt
og endnu lugtefrit.
dets Rødmen er der muntre Blod,
som slog i tusind Aar
i Arbejdsløst, i Vovemod,
i Trods mod ufri Kaar, -
og endnu muntert slaar.
Men hver en signet Tanke og hver en
Higen hjem
dem løfter Flaget frem.
Den hilser i sin Hvidhed fra mer end
alle dem.

Hver hidsig Kampens Dag
gav farve til vort Flag.
Og hvert et livslangt trofast Mod,
hver mandig retvendt Harm,
hver Trods, som stejlt mod Uret stod
og gør vor Ungdom varm,
er Staal til Slægtens Arm.
Men hver en stille Andagtsstund, hvor
Lyset blødt faldt ind
Og gyldned Livets Spind,
er som en ædel Styrke, en Vigsler i
Vort Sind.

Alt det, som blomstred hen
kan blomstre ungt igen.
Det gør vor Tanke tryk og varm,
det lyser os af By.
For der er ingen Svend saa arm
og ingen Mø saa bly,
som ej har sit at fly.
En gav sin Skæbne, en sit Liv, og en sit
Hjertes Ven.
Alt det, som gaves hen,
Gav Danmarks Flag sin høje Flugt –
Og møder os igen.

Vort Flag er hvidt og rødt,
Vor Skæbne har det mødt.
Men det er os, som bære maa
dets Skæbne længer frem.
Og det er os, som nu skal slaa
de mørke Magter hjem,
Vi løfter Staal mod dem,
Gaar frejdigt ind i Kredsen af dem,
der Landet rundt,
trofast i godt og ondt,
vil vandre Dagens Stier mod evig Horisont.

19

Dannebrog

1943

Tekst: Kaj Munk (1898-1944)

Lad os hejse vort Flag!
se, det aabner vor Dag
med at vinke os ud til vor Id som til Fest!
Det er rødt, det er hvidt,
Det er mit, det er dit,
og det lever i Kamp med den stridige Blæst.

Lad vort Blod strømme rundt
gennem Aarerne sundt
som det røde i Dannebrog's kraftige Svulm!
lad vort Sind uden Svig
staa med Mørket i Krig
som det snehvide Kors mod det skytunge Mulm!

Og lad Modstanden stiv
kun os fylde med Liv
saa vi spænder vor Vilje, vor Kraft ude Ord,
løssluppen fri
Og dog frie skal vi,
mens vi rækker mod Himlen, staa faste paa Jord.

Dannebrog

1969

Tekst: Poul Sørensen (1906-1973)

Vi skrev det Herrens år 1219.
De danske var på korstog – og fik klø.
Da faldt med ét en fane ned fra himlen,
og dansken slog de vantro slavefrø.
Mirakel? Krigslist? – Hip som hap: En myte
var skabt, som kan få hjerter til at lytte.

Ja, Dannebrog skal være sendt fra himlen.
Hvadenten det er sandhed eller sagn,
er det i dag trekvart årtusind siden,
vi fik vort flag. Et flag med folkets navn.
Mønster for alle søsterflag i Norden.
Og nok i dag det ældste flag på Jorden.

Først var det kun et krigstegn: Banner, fane.
Men tiden gik, og fanen blev et flag.
Et farvesmæld i sol og blæst og gråvejr,
der siger FRED og HJEM og DAGLIGDAG.
Før: Samlingsmærke for en hær på krigsfod.
Nu: Pynt på haveflagstang, sportsplads, isbod...

Tilbagegang? – Nej! Spejl af, hvordan livet
er under netop Danmarks himmelhvælv:
Et land, hvor kongen færdes uden livvagt,
et land, flaget flager af sig selv.
Der findes flag hvorom en spejlgans hviler
af hovmodsprunk. Men Dannebrog - det smiler!

Et smil med alvor bag. I fred og fare
fløj Dannebrog på hav og blæst Jorden om.
Det flammede i sønderjyske hjerter
i lange tvangsår, hvor dets stang stod tom.
Det vandt på trods (i fem år, som vi ellers
bør tie om) sin plads blandt forbundsfællers.

Hvad er et flag? Et mærke, som skal samle.
Forbinde egn med egn og før med nu.
Et tegn, som siger: Du er ikke ene,
millioner andre vil og tror som du!
Det samler fælles kraft i fælles vilje
og hele folket i én stor familie.

I dag, hvor tanken går til flagets fortid,
er det dets fremtid, vi skal samles om:
Et tegn på fortsat fællesskab og frihed,
et hverdagsmærke og en helligdom.
Symbol på fred. På, at vi vil bevare den.
Blandt andet ved – om tiltrængt – at forsvare den.

Lad Dannebrog i gode år og onde
forbinde hverdagsstræb og himmelflugt.
Slidt, med de rifter, tidens storme gav det -
for os er intet andet flag så smukt.
For enten medvind eller modvind spiler
dets dug, er Dannebrog det flag, der smiler.

DANMARKS-SAMFUNDET

Danmarks-Samfundet er en upolitisk medlemsbaseret landsorganisation, der med baggrund i den danske kulturtradition, har til formål at udbrede kendskabet til Dannebrog og dets anvendelse som et nationalt symbol for dansk kultur, fællesskab og identitet. Hvert år uddeler Danmarks-Samfundet Dannebrog flag og -faner til myndigheder, organisationer og foreninger, ligesom der udgives publikationer om Dannebrog.

Danmarks-Samfundet har i mere end 110 år til daglig passet på Dannebrog og været rådgivende med hensyn til dets anvendelse. Såvel organisationer som enkeltpersoner kan optages som medlemmer.

Yderligere oplysninger kan fås på www.danmarks-samfundet.dk eller ved henvendelse til Landskontoret på tlf. 24 46 81 26 eller email: ds@danmarks-samfundet.dk

Dannebrog er folkets flag.

